

בצלם

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.)
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

11.3.2013
ש.מ. 14872

לכבוד,
תא"ל חגי מרדכי
מפקד אוגדת איו"ש
באמצעות פקס: 02-9970436

שלום רב,

הנדון: כלבי יחידת "עוקץ" תקפו אזרחים במהלך פעילויות צבאיות, ינואר 2013

אבקש להביא לידיעתך, כי בתחילת חודש ינואר 2013 תיעד בצלם שני מקרים חמורים של תקיפות אזרחים על ידי כלבי יחידת "עוקץ". שתי התקיפות אירעו בצפון הגדה המערבית, בעיר ג'נין ובכפר טמון. התקיפות אירעו בתוך יומיים והן נושאות אופי דומה. על פי המידע שבידי בצלם, בשני המקרים, כלבים אשר נלוו לכוחות שנכנסו לשכונות מגורים, תקפו שני אזרחים בתוך בתי מגורים ובסמוך להם.

שני מקרים אלה מצטרפים לרשימת מקרים אחרים אותם תעד בצלם, מאז אפריל 2011, בהם כלבי יחידת "עוקץ" תקפו אזרחים. מקרים אלו כללו תקיפה של עובדים במהלך ניסיון כניסה לישראל ללא היתר, תקיפת מפגין וכן תקיפת אזרחים במהלך פעולת חיפוש או מעצר, בדומה למקרים אלה.

להלן פירוט שני המקרים האחרונים:

תקיפתה של אמנה חת'נאווי, בת 88, ג'נין, 3.1.2013:

מהמידע שבידי בצלם עולה כי בשעות הבוקר של יום חמישי, ה-3.1.2013, נערכה פעילות צבאית בעיר ג'נין. אמנה חת'נאווי, תושבת העיר בת 88, שהתה בזמן הפעילות לבדה בדירתה. בעדות שמסרה לבצלם, מסרה חת'נאווי כי בסביבות השעה 9:00, נכנס לדירה כלב. הכלב נכנס אל הדירה לבדו, כשהוא ללא מחסום על פיו והתנפל על חת'נאווי. הוא נעץ את שיניו בזרועה ולא חדל מנשיכתו אלא מספר דקות לאחר מכן, כאשר אל הבית נכנסו מספר חיילים, אז התברר כי הכלב שייך לכוח הצבאי.

כתוצאה מהנשיכה נגרמה לחת'נאווי פציעה קשה בזרועה. החיילים העניקו לה טיפול ראשוני במקום וניסו לשווא לעצור את הדימום הרב מזרועה. לאחר מכן הם פינו אותה ברכב צבאי לבית החולים "העמק" בעפולה, שם אובחן כי הזרוע רוטשה וכי עצם הזרוע נשברה. חת'נאווי נותחה והושארה להמשך אשפוז. בתום שבעת ימי אשפוז ב"העמק", היא הועברה להמשך טיפול בבית החולים "תל-השומר", שם עברה ניתוח נוסף, לשחזור עור הזרוע, ושחררה לביתה בתום אשפוז של כחודש, ב-3.2.2013.

בצלם פנה לפרקליטות הצבאית, בשמה של חת'נאווי, בדרישה כי תורה על פתיחת חקירת מצ"ח לבדיקת נסיבות האירוע.

תקיפתו של אכרם בשאראת, תושב טמון, בן 21. 1.1.2013 :

מהמידע שבידי בצלם עולה כי ביום שלישי, ה-1.1.2013, נערכה פעילות צבאית בכפר טמון, במחוז טובאס, בין ג'נין לשכם. הכוחות עיכבו בחצר של אחד מבתי הכפר, מספר צעירים ונערים תושבי הכפר, בהם אכרם בשאראת, בן 21. בעדות שמסר בשאראת לבצלם, הוא סיפר כי אל הכוח נלווה כלב, אשר הוחזק ברצועה על ידי אחד החיילים. לדבריו, בשלב מסוים, הכלב השתחרר מאחיזת החייל ותקף את בשאראת. התקיפה אירעה בעוד בשאראת יושב בחצר הבית ולצדו נערים וצעירים אחרים שעוכבו וכאשר החיילים עומדים בסמוך אליהם. הכלב נשך את בשאראת בזרועו וחדל לאחר מספר דקות, בהתערבותו החיילים. רק לאחר כשעתיים, אפשרו החיילים לבשאראת להתפנות מהמקום. הוא הועבר למרפאה בעיירה הסמוכה, טובאס, ומשם להמשך טיפול בבית חולים בשכם, שם אושפז למשך הלילה.

אכרם בשאראת החליט שלא להגיש תלונה על תקיפתו, מחשש כי הדבר יגרום לו להתנכלות ופגיעה נוספת מצד הצבא.

מדיניות הצבא המאפשרת שימוש בכלבים באזורי מגורים, הינה בעייתית ופסולה וחוקיותה מוטלת בספק. מדובר באמצעי מסוכן שלא ניתן לשלוט בו, ואשר הביא עד כה לפגיעה חמורה באזרחים פלסטינים. לאור מקרי הפגיעה של אזרחים כתוצאה מתקיפת כלבי יחידת "עוקץ", דורש בצלם כי ייאסר השימוש בכלבים באזורי מגורים בגדה המערבית. על הצבא למצוא חלופות לתפקידים אותם אמורים הכלבים למלא, חלופות אשר אינן כרוכות בסיכון חייהם ובריאותם של אזרחים. כל עוד נמשך השימוש בכלבים, יש להבהיר חד משמעית למפקדים ולחיילים בשטח, כי בטרם הפעלת כלב תקיפה במקום מיושב, יש לנקוט את כל אמצעי הזהירות הנחוצים על מנת למנוע פגיעה באזרחים. כלבים שלא נמצאים בפעילות חייבים להיות עם מחסום על פיהם ובטרם הפעלתם, יש לוודא כי פונו כלל האזרחים מהמקום וכי במידת הצורך, ניתן לרסן כלב שיצא משליטת מפעילו באמצעות זמם.

בכבוד רב,

ג'סיקה מונטל, מנכ"ל

בצלם

העתיקים :

- אלוף ניצן אלון, מפקד פיקוד המרכז, באמצעות פקס : 02-5305741
- אלוף דני עפרוני, הפרקליט הצבאי הראשי, באמצעות פקס : 03-5694526
- רס"ן זוהר הלוי, ראש מדור זכויות האדם ופניות הציבור, דובר צה"ל, באמצעות פקס : 03-5693971